7/3699

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

1274

ANKARA
23./11./2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 1/10/2004 tarihli ve A.01.0. GNS.0.10.00.02-6860 sayılı yazınız.
b) 7/10/2004 tarihli ve 1074 sayılı yazımız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan ve İstanbul Milletvekili Emin Şirin tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3699 Esas No.lu soru önergesiyle ilgili cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca bir aylık ek süre verilmesi istenilmiştir.

Söz konusu soru önergesine verilen cevap örneği iki nüsha hâlinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerine arz olunur.

Cemil ÇİÇEK
Bakan

EKLER:
EK -1 Soru önergesi (2 adet-2 sayfa)
cevabı

7/3699

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

ANKARA
.../.../2004

Sayın Emin ŞİRİN
İstanbul Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3699 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının "Basın hürriyeti" kenar başlıklı 28. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında;

"Basın hürdür, sansür edilemez . Basımevi kurmak izin alma ve malî teminat yatırma şartına bağlanamaz.

Devlet, basın ve haber alma hürriyetini sağlayacak tedbirleri alır",

Basın özgürlüğünü ve bu özgürlüğün kullanımını düzenlemek amacıyla hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde 9/6/2004 tarihinde 5187 sayılı Kanun olarak kabul edilen Basın Kanununun "Basın özgürlüğü" kenar başlıklı 3. maddesinde;

"Basın özgürdür. Bu özgürlük; bilgi edinme, yayma, eleştirme, yorumlama ve eser yaratma hakkını içerir.

Basın özgürlüğünün kullanılması ancak demokratik bir toplumun gereklerine uygun olarak; başkalarının şöhret ve haklarının, toplum sağlığının ve ahlâkının, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği ve toprak bütünlüğünün korunması, Devlet sırlarının açıklanmasının veya suç işlenmesinin önlenmesi, yargı gücünün otorite ve tarafsızlığının sağlanması amacıyla sınırlanabilir."

hükümlerinin yer aldığı;

Aynı Kanunun "Yargıyı etkileme" kenar başlıklı 19. maddesinin birinci fıkrasında; cezaî uyuşmazlıklarla ilgili hazırlık soruşturmalarının gereği gibi yapılabilmesini sağlamak amacıyla bu soruşturmaların takipsizlik kararı verilmesi veya kamu davası açılması suretiyle sona ermesine kadar Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkemenin soruşturma ile ilgili işlemlerinin veya yine soruşturma ile ilgili diğer belgelerin içeriğinin yayınlanmasının suç sayıldığı;

Söz konusu madde gerekçesinde; yayımlama yasağının, Cumhuriyet savcısı, hâkim ve mahkemenin soruşturma ile ilgili işlemlerinin ve yine soruşturma ile ilgili olduğunun; diğer belgelerin içeriği ile ilgili işlemin yapıldığına veya belgenin bulunduğuna ilişkin yayımların ise haber niteliğinde olması nedeniyle bu suçu oluşturmayacağının ifade edildiği;

İkinci fıkrasında mütalâa yayınlamanın, 5680 sayılı Kanunun aksine, sadece ceza davaları yönünden değil her türlü dava yönünden suç haline getirildiği, aynı şekilde sadece hâkim veya mahkeme işlemlerinin değil Cumhuriyet savcısının görülmekte olan dava ile ilgili işlemlerinin de bu yasağa dahil edildiği; mütalâa niteliğinde olmayan, yani söz konusu işlemleri olumlu veya olumsuz, doğru veya yanlış olarak nitelendirmeyen, sadece işlemin yapıldığını ifade eden haberlerin bu yasağa dahil olmadığı; davanın kesin bir kararla sonuçlanmasından sonra her türlü mütalâa yayımlanabileceği;

7/3699

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

ANKARA
.../.../2004

Öte yandan, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunun 151. maddesinde suçların ihbarı, 153. maddesinde de bir suça muttali olan Cumhuriyet savcısının görevi düzenlenmiş olup; ceza muhakemeleri hukukunda, suç ihbarının alınması üzerine, suçu takibe yetkili makamlar tarafından derhâl hazırlık soruşturmasına başlanılması, bunun sonucunda ceza takibini gerektirecek hususlarda yeterli delil bulunduğunun tespit edilmesi durumunda, kural olarak Cumhuriyet savcılığı tarafından kamu davasının açılma zorunluluğunun bulunduğu;

malûmlarıdır.

Yukarıda anılan kanun hükümleri çerçevesinde soru önergesinde belirtilen köşe yazılarıyla ilgili yetkili Cumhuriyet başsavcılıklarınca gerekli inceleme ve araştırmanın yapıldığı, bu kapsamda;

1) İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının yetki alanında yayınlanan gazetelerdeki köşe yazılarıyla ilgili olarak, soruşturma yapıldığı ancak suç unsuruna rastlanılmaması nedeniyle takipsizlik kararı verildiği, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 12/10/2004 tarihli ve 2004/1477 sayılı yazısı ve eklerinin;

2) Eyüp Cumhuriyet Başsavcılığının yetki alanında yayınlanan gazetelerdeki köşe yazılarıyla ilgili herhangi bir soruşturmanın yapılmadığı Eyüp Cumhuriyet Başsavcılığının 13/10/2004 tarihli ve 2004/932 C.İş sayılı yazısı ve ekinin;

3) Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının yetki alanında yayınlanan gazetelerdeki köşe yazılarından bazılarıyla ilgili olarak hazırlık soruşturmalarının yürütüldüğü, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının 15/10/2004 tarihli ve Ceza M:2004/734 sayılı yazısı ve eklerinin

incelenmesinden anlaşılmıştır.

Bilgilerinize arz olunur.

Cemil ÇİÇEK
Bakan